

2024-01-10

**OCENA RYZYKA
ZAWODOWEGO DLA
PRACOWNIKÓW
ZESPOŁU SZKÓŁ
SPECJALNYCH PRZY
ŚWIĘTOKRZYSKIM
CENTRUM
REHABILITACJI W
CZARNIECKIEJ GÓRZE**

Ocenę zatwierdził

Spis treści:

I.	Podstawa prawna	str. 2
II.	Wstęp	str. 3
III.	Charakterystyka ZSS	str. 8
IV.	Wykaz ocenianych stanowisk pracy	str. 9
V.	Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika	str. 10
VI.	Stanowisko pracy	str. 11
VII.	Transport wewnątrzzakładowy	str. 12
VIII.	Przygotowanie zawodowe poszczególnych pracowników	str. 14
IX.	Organizacja pracy	str. 15
X.	Charakterystyka poszczególnych stanowisk pracy	str. 16
XI.	Czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe na poszczególnych stanowiskach pracy	str. 17
XII.	Ocena ryzyka zawodowego	str. 18
XIII.	Szacowanie ryzyka zawodowego	str. 19
XIV.	Karta Oceny Ryzyka Zawodowego - woźna.....	str. 24
XV.	Karta Oceny Ryzyka Zawodowego – Stanowiska administracyjno – biurowe	str. 29
XVI.	Karta Oceny Ryzyka Zawodowego – Nauczyciel, nauczyciel-wychowawca, pomoc nauczyciela	str. 34
XVII.	Karta Oceny Ryzyka Zawodowego – Informatyk	str. 39
XVIII.	Karta Informacji o zagrożeniach na stanowisku bibliotekarza	str. 43
XIX.	Ocena Ryzyka Zawodowego dla wszystkich stanowisk pracy w związku z zagrożeniem COVID 19	str. 44
XX.	Wykaz środków czystości używanych do dezynfekcji	str. 47

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).
2. Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2189 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 105, poz. 870).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225).
5. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz. U. Nr 148, poz. 973 z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860 z późn. zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 z późn. zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1488).
10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 822).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią (Dz. U. poz. 796).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).
13. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1327 z późn. zm.).
14. Instrukcje bezpiecznej pracy.
15. Polska Norma PN-N-18002. System zarządzania bezpieczeństwem pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego.

II. WSTĘP

Zapewnienie bezpiecznego wykonywania pracy w zakładach pracy jest w Polsce usankcjonowane prawnie. Zgodnie z art. 226 Kodeksu pracy, pracodawca jest zobowiązany do informowania pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywanymi czynnościami oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami w środowisku pracy.

Ryzyko zawodowe zgodnie z § 2 pkt. 7 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.), to prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodującą straty, a w szczególności wystąpienie u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy.

Przeprowadzona ocena ryzyka stanowi podstawę do zastosowania przez pracodawcę organizacji pracy i stworzenia stanowisk pracy zabezpieczających pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia. Ocena ryzyka jest także podstawą do identyfikacji i likwidacji przez pracodawcę zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników, poprzez zastosowanie odpowiednich technologii, urządzeń, materiałów i substancji niepowodujących takich zagrożeń. W przypadkach w których ograniczenie ryzyka tą drogą jest niemożliwe pracodawca ma obowiązek zastosować odpowiednie środki ochrony zbiorowej, a w ostateczności - środki ochrony indywidualnej Art. 237⁶ Ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465).

Procedura oceny ryzyka.

Ocena ryzyka zawodowego w ZSS przy ŚCR została przeprowadzona w oparciu o wymagania polskiej normy PN-N-18002. Przebieg oceny ryzyka składa się z powiązanych ze sobą etapów. Według Polskiej Normy PN-N-18002 ocena ryzyka zawodowego składa się z następujących kroków:

Krok 1

Nazwa i opis stanowiska; wymogi dla pomieszczenia i danego stanowiska pracy wynikające z przepisów, rodzaj wykonywanej pracy.

Krok 2

Identyfikacja zagrożeń dla danego stanowiska.

Krok 3

Oszacowanie ryzyka zawodowego dla danego stanowiska.

Krok 4

Wyznaczenie dopuszczalności ryzyka zawodowego.

Krok 5

Wyciągnięcie wniosków z przeprowadzonej oceny.
(Opracowanie działań korygujących lub zapobiegawczych)

1. Pierwszym etapem w analizie ryzyka jest zebranie informacji dotyczących:

- charakterystyki stanowiska pracy (lokalizacja, realizowane zadania),
- charakterystyki osób pracujących na stanowisku ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży, młodocianych, osób niepełnosprawnych,
- stosowanych technologii i używanych materiałów,
- wykonywanych czynności oraz czasu ich wykonywania,
- źródeł zidentyfikowanych zagrożeń,
- możliwych skutków zagrożeń,
- stosowania środków ochronnych,
- występowania chorób zawodowych, wypadków, itp. na analizowanym stanowisku.

2. Następnym etapem jest identyfikacja zagrożeń, która powinna obejmować:

- określenie czynników szkodliwych i niebezpiecznych występujących na stanowisku pracy i ustalenie w jaki sposób mogą one oddziaływać na pracownika,
- określenie wartości czynników szkodliwych i niebezpiecznych,
- ustalenie czasu lub częstotliwości ekspozycji pracownika na zagrożenie,
- określenie liczby osób narażonych.

Aby określić zagrożenie związane z występowaniem czynników szkodliwych należy ustalić listę tych czynników i zebrać niezbędne dane o ich właściwościach. Równoległe z identyfikacją zagrożeń powinna być prowadzona wstępna ocena ich potencjalnych skutków. Przy prowadzeniu oceny należy skoncentrować się na najistotniejszych zagrożeniach mogących być przyczyną poważnych urazów lub chorób zawodowych.

3. Trzecim etapem w procesie analizy ryzyka jest oszacowanie ryzyka.

Obejmuje ono przyporządkowanie miar poszczególnym elementom ryzyka - prawdopodobieństwu urazu i ciężkości urazu lub pogorszenia się stanu zdrowia (skutków). Wyniki oszacowania ryzyka można przedstawiać w różny sposób. Zaleca się jednak takie skale, których stosowanie nie wymaga szerokiej wiedzy eksperckiej.

W normie PN-N-18002 przedstawiona jest trójstopniowa skala szacowania ryzyka.

Tabela nr 1 (źródło: PN-N-18002)

PRAWDOPODOBIENSTWO ZDARZENIA	CIĘŻKOŚĆ NASTĘPSTW		
	mała	średnia	duża
Mało prawdopodobne	małe	małe	średnie
Prawdopodobne	małe	średnie	duże
Wysoce prawdopodobne	średnie	duże	duże

1. Ciężkość następstw

- Mała: „urazy i choroby, które nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy. Są to czasowe pogorszenia stanu zdrowia, takie jak niewielkie stłuczenia, zranienia, podrażnienia oczu, objawy niewielkiego zatrucia, bóle głowy, itp.”.
- Średnia: „urazy i choroby, które powodują niewielkie, ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane z krótkimi okresami absencji. Są to np. zranienia, oparzenia II-stopnia na niewielkiej powierzchni ciała, alergie skórne,

nieskomplikowane złamania, zespoły przeciążeniowe układu mięśniowo-szkieletowego (np. zapalenie ścięgna)”.

- Duża: „urazy i choroby, które powodują ciężkie i stałe dolegliwości lub śmierć. Są to np. oparzenia III stopnia, oparzenia II stopnia dużej powierzchni ciała, amputacje, skomplikowane złamania z następową dysfunkcją, choroby nowotworowe, toksyczne uszkodzenia narządów wewnętrznych i układu nerwowego w wyniku narażenia na czynniki chemiczne, zespół wibracyjny, zawodowe uszkodzenia słuchu, astma, zaćma, itp.”.

2. Prawdopodobieństwo urazu

- Mało prawdopodobne: zalicza się te następstwa zagrożeń, które nie powinny nastąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika.
- Prawdopodobne: mogą wystąpić nie więcej niż kilkakrotnie w ciągu okresu aktywności zawodowej pracownika.
- Wysoce prawdopodobne: mogą wystąpić wielokrotnie podczas aktywności zawodowej pracownika.

Dla takich wartości jak hałas, zapylenie czy oświetlenie, będących wartościami mierzalnymi, do oszacowania ryzyka można zastosować poniższą tabelę.

Tabela nr 2 (źródło: PN-N-18002)

Wartość wielkości charakteryzującej narażenie (P)	Oszacowanie ryzyka zawodowego
$P > P_{max}$	DUŻE
$P_{max} > P > 0,5P_{max}$	ŚREDNIE
$P < 0,5P_{max}$	MAŁE

P_{max} - wartość dopuszczalna wielkości charakteryzującej narażenie (NDS - najwyższego dopuszczalnego stężenia lub NDN - najwyższego dopuszczalnego natężenia).

Po oszacowaniu ryzyka wyznaczamy jego dopuszczalność. Znając wartość ryzyka (duże, średnie, małe) możemy stwierdzić czy jest ono dopuszczalne czy niedopuszczalne i na podstawie tego określić niezbędne działania dotyczące organizacji stanowiska pracy. Możemy to zrobić przy pomocy tabeli nr 3.

Tabela nr 3 (źródło: PN-N-18002)

OSZACOWANIE RYZYKA ZAWODOWEGO	DOPUSZCZALNOŚĆ RYZYKA ZAWODOWEGO	NIEZBĘDNE DZIAŁANIA
Duże	Niedopuszczalne	Jeżeli ryzyko zawodowe związane jest z pracą już wykonywaną, działania w celu jego zmniejszenia należy podjąć natychmiast. Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu dopuszczalnego.
Średnie	Dopuszczalne	Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego.

Ostatnim etapem, który jest pochodną procesu oceny ryzyka, są działania korygujące, które mają na celu zredukować ryzyko do poziomu dopuszczalnego. Działań korygujących dokonuje się poprzez:

- upewnienie się o istniejącym zagrożeniu i jego wielkości w wyniku sprawdzenia stanu technicznego wyposażenia przed jego użyciem, dokładną ocenę warunków w miejscu wykonywania zadań,
- wyeliminowanie niepełnowartościowego materiału,
- zastosowanie zabezpieczeń, osłon stających się przegradą pomiędzy źródłem zagrożenia, a organizmem człowieka,
- zastosowanie niezbędnych środków ochrony indywidualnej przez poszczególnych pracowników,
- opracowanie szczegółowych procedur bezpiecznego wykonywania poszczególnych czynności pomimo zagrożenia,
- zapewnienie pracownikom specjalnej wiedzy, umiejętności oraz sprzętu pozwalającego na bezpieczne wykonanie czynności.

Przy redukcji ryzyka należy kierować się zasadą, aby w pierwszej kolejności eliminować zagrożenie, mogące powodować najcięższe skutki. Następnie redukujemy prawdopodobieństwo wystąpienia urazu lub pogorszenia stanu zdrowia. Po wprowadzeniu zmian korygujących należy dokonać ponownej analizy i oceny ryzyka.

III. CHARAKTERYSTYKA ZSS

Zespół Szkół Specjalnych jest placówką oświatowo-wychowawczą, funkcjonującą przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze. W skład Zespołu wchodzi:

- *Szkoła Podstawowa Specjalna z siedzibą w Czarnieckiej Górze oraz z siedzibą w Kielcach ul. Kusocińskiego 59,*
- *Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej Specjalnej z siedzibą w Czarnieckiej Górze,*
- *Zespół Rewalidacyjno–Wychowawczy przy Szkole Podstawowej Specjalnej z siedzibą w Czarnieckiej Górze,*
- *Zespół Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych przy Szkole Podstawowej Specjalnej z siedzibą w Czarnieckiej Górze oraz z siedzibą w Kielcach ul. Kusocińskiego 59,*
- *Liceum Ogólnokształcące Specjalne z siedzibą w Czarnieckiej Górze oraz z siedzibą w Kielcach ul. Kusocińskiego 59.*

Organem Prowadzącym Zespół jest Samorząd Województwa Świętokrzyskiego, natomiast organem sprawującym nadzór pedagogiczny jest Świętokrzyski Kurator Oświaty. Zespół obejmuje zajęciami dydaktyczno-wychowawczymi dzieci przebywające na leczeniu i rehabilitacji w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze oraz w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy z siedzibą w Kielcach na ul. Kusocińskiego 59.

Zespół jest placówką która:

- zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania,
- zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach,
- realizuje określoną podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół i ramowe plany nauczania,
- realizuje określone przez MEN zasady oceniania uczniów.

ZSS zatrudnia 31 pracowników pedagogicznych oraz 12 pracowników administracji i obsługi (dyrektor, wicedyrektor, księgowa x2, specjalista ds. kadr, referent, sekretarka, pomoce nauczyciela x3, informatyk, woźna).

Zespół Szkół Specjalnych na podstawie umowy użyczenia korzysta z pomieszczeń znajdujących się na terenie budynku Szpitala ŚCR, takie jak:

- część budynku ŚCR w którym jest zlokalizowana Szkoła
- świetlica
- przedszkole

- pomieszczenia w odrębnym budynku administracji

Pomieszczenia te przeznaczone są do zajęć dydaktyczno – opiekuńczo – wychowawczych oraz czynności administracyjnych realizowanych w jednostce.

Zespół Szkół Specjalnych na podstawie umowy użyczenia z dnia 30 marca 2023 korzysta z pomieszczeń znajdujących się na terenie budynku szpitala Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy znajdującego się w budynku usytuowanym w Kielcach na ul. Kusocińskiego 59 w Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci. Są takie pomieszczenia jak:

- 3 sale lekcyjne
- 2 sale Zespołu Pozalekcyjnych Zajęć Wychowawczych
- Toaleta dla uczniów
- Pokój nauczycielski i toaleta dla pracowników
- Gabinet Dyrektora Szkoły
- Hol, korytarz.

IV. WYKAZ OCENIANYCH STANOWISK PRACY

W Zespole Szkół Specjalnych pracownicy są zatrudnieni na poszczególnych stanowiskach w następujących warunkach pracy.

Dyrektor, wicedyrektor, kierownik pracuje w systemie jednozmianowym. Głównymi obowiązkami kadry kierowniczej jest zarządzanie placówką oraz prowadzenie dokumentacji według odrębnego zakresu obowiązków. Miejsce pracy wyposażono w komputer wraz z monitorem ekranowym. Podczas pracy jest zapewniona dostateczna przestrzeń, umożliwiającą umieszczenie wszystkich elementów obsługiwanych ręcznie w zasięgu kończyn górnych.

Nauczyciel i nauczyciel wychowawca prowadzi zajęcia lekcyjne z uczniami. Odbywają się one w formie wykładu, pokazu z uwzględnieniem pomocy dydaktycznych. Do obowiązków nauczyciela należy również prowadzenie niezbędnej dokumentacji związanej z wykonywanym zawodem, organizacja występów i zajęć artystycznych. W pracy wykorzystywane są pomoce dydaktyczne. Praca w systemie dwuzmianowym w ilościach godzin przewidzianych planem lekcji.

Miejszem pracy pracownika zatrudnionego na stanowisku **bibliotekarza** jest biblioteka szkoły. Do obowiązków pracownika należy prowadzenie prac z ewidencją woluminów książek, w zależności od zapotrzebowania wydawanie lub przyjmowanie książek, a co za tym idzie transport – przenoszenie.

Praca na stanowisku **woźna/sprzątaczką** praca w systemie jednozmianowym - 8 godzin dziennie. Praca w szkole wykonywana w pozycji stojącej oraz wymuszonej pochylonej lub na klęczkach, okresowe poruszanie się po schodach, ciągach komunikacyjnych, dorywcze dźwiganie i przenoszenie ciężarów. Zmienne warunki oświetlenia: naturalne sztuczne, przebywanie w pomieszczeniach o niedostatecznym oświetleniu. Możliwość porażenia prądem elektrycznym podczas obsługi urządzeń zasilanych energią elektryczną (odkurzacz). Możliwy kontakt z substancjami chemicznymi i toksycznymi.

Miejsce pracy **pracownika administracyjno - biurowego** wyposażono w komputer wraz z monitorem ekranowym. Pracownik podczas pracy ma zapewnioną dostateczną przestrzeń, umożliwiającą umieszczenie wszystkich elementów obsługiwanych ręcznie w zasięgu kończyn górnych. Pracownik administracyjno - biurowy pracuje w systemie jednozmianowym, a głównymi obowiązkami pracownika jest prowadzenie dokumentacji według odrębnego zakresu obowiązków.

Podczas dokonywania oceny na stanowiskach pracy nie korzystano z dokumentacji badań czynników szkodliwych dla zdrowia.

V. WYMAGANIA OGÓLNE DLA POMIESZCZENIA, STANOWISKA PRACY I PRACOWNIKA

Pomieszczenie pracy:

Pomieszczenia, w których znajdują się stanowiska pracy pracowników Zespołu Szkół Specjalnych przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji powinny spełniać następujące warunki:

Wysokość:

- pomieszczenie do pracy, w którym nie występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe, jeżeli przebywają w nich nie więcej niż 4 osoby - 2,5 m, jeżeli przebywają w nich więcej niż 4 osoby - 3,0 m, - *warunek został spełniony*
- pomieszczenia do pracy, w których występują czynniki uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia - 3,3 m,

Podłoga - równa, nieśliska, niepyłająca i bez progów pomiędzy pomieszczeniami; - *warunek spełniony*

Kubatura - minimum 13 m³ wolnej objętości pomieszczenia na jednego pracownika; - *warunek spełniony*

Powierzchnia robocza - minimum 2 m² wolnej powierzchni podłogi (niezajętej przez urządzenia techniczne, sprzęt itp.) na jednego pracownika; - *warunek spełniony*

Oświetlenie - naturalne, mieszane, najlepiej górne, za pomocą świetlików; w wypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1 : 8 (to znaczy 1 m² okna na 8 m² podłogi) w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi. W innym pomieszczeniu, w którym oświetlenie naturalne jest wymagane ze względu na przeznaczenie - co najmniej 1 : 12;

- oświetlenie sztuczne (elektryczne) - w zależności od rodzaju pomieszczenia

Wentylacja – naturalna, grawitacyjna.

VI. STANOWISKO PRACY

Stanowisko pracy to przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

Racjonalna organizacja stanowiska roboczego powinna zapewnić bezpieczne i łatwe wykonywanie pracy w wyniku stosowania odpowiedniej ochrony przed czynnikami niebezpiecznymi (urazowymi), szkodliwymi i uciążliwymi (hałas, wibracja, zapylenie, oświetlenie, mikroklimat, duże i zbędne obciążenie pracownika).

Pomieszczenia, w zależności od czasu przebywania w nich pracowników, dzielą się na:

- pomieszczenia przeznaczone na stały pobyt pracowników - jeżeli pracownicy przebywają w nich w ciągu doby dłużej niż 4 godziny,
- pomieszczenia przeznaczone na czasowy pobyt pracowników - jeżeli pracownicy przebywają w nich w ciągu doby od 2 do 4 godzin,
- pomieszczenia nie przeznaczone na pobyt pracowników - jeżeli łączny czas przebywania w nich tych samych pracowników jest krótszy niż 2 godziny w ciągu doby, a wykonywane czynności mają charakter dorywczy, bądź też praca polega na krótkotrwałym przebywaniu związanym z dozorem oraz konserwacją maszyn i urządzeń lub utrzymaniem czystości i porządku.

VII. TRANSPORT WEWNĄTRZZAKŁADOWY

W pomieszczeniach Szkoły, transport odbywa się jedynie przy pomocy siły mięśni pracowników.

Przemieszczanie przedmiotów przez jednego pracownika:

a) przy ręcznym podnoszeniu i przenoszeniu ciężarów (po powierzchni płaskiej) masa towarów nie może przekroczyć:

- 12 kg - przy pracy stałej,
- 20 kg - przy pracy dorywczej.

b) przy ręcznym przenoszeniu pod górę (po pochylniach, schodach, itp.) ciężarów masa towarów nie może przekroczyć:

- 8 kg - przy pracy stałej,
- 15 kg - przy pracy dorywczej.

Prace wzbronione kobietom w ciąży i w okresie karmienia:

a) przy ręcznym podnoszeniu i przenoszeniu ciężarów (po powierzchni płaskiej):

- 3 kg - przy pracy stałej,
- 5 kg - przy pracy dorywczej.

b) przy ręcznym przenoszeniu pod górę (po pochylniach, schodach, itp.):

- 2 kg - przy pracy stałej,
- 3,75 kg - przy pracy dorywczej.

c) przy przewożeniu ciężarów:

- 12,5 kg - przy przewożeniu na taczkach jednokołowych,
- 20 kg - przy przewożeniu na wózkach 2-,3- i 4 kołowych.

Normy dźwigania określa poniższa tabela:

		Mężczyźni	Kobiety	Młodociani	
				Chłopcy	Dziewczęta
Przenoszenie	praca stała	30 kg	12 kg	12 kg	8 kg
	praca dorywcza ¹	50 kg	20 kg	20 kg	14 kg
Pchanie/ciągnięcie	wózek ²	450 kg	80 kg	80 kg	zakaz ⁴
	taczka ³	100 kg	50 kg	50 kg	zakaz

¹ Praca dorywcza – wykonywana do czterech razy na godzinę (jednak łączny czas jej trwania nie może przekraczać 4 godzin na dobę).

² Wartość w tabeli określa dopuszczalną masę ładunku łącznie z masą wózka.

³ Wartość w tabeli określa dopuszczalną masę ładunku łącznie z masą taczki.

⁴ Zakaz dotyczy przewożenia ładunków na wózkach 2-kołowych poruszanych ręcznie.

■ W zależności od ułożenia ładunku względem ciała, zmienia się obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego. Wpływ na to mają także warunki zewnętrzne (np. wynikające z charakterystyki środowiska pracy czy charakterystyki ładunku), częstość przemieszczania oraz indywidualne predyspozycje pracownika. W związku z tym konieczne może być zmniejszenie masy ładunku w stosunku do wskazanej tutaj jako optymalnej – 25 kg.

Opracowano na podstawie danych HSE

W opisywanym obiekcie waga przenoszonych ładunków nie przekracza 10 kg, a transport odbywa sporadycznie (praca dorywcza). Wobec powyższego transport nie stwarza zagrożenia dla pracowników.

VIII. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE POSZCZEGÓLNYCH PRACOWNIKÓW

Na stanowisku **Woźnej/Sprzątaczk**i można zatrudnić osobę która:

- ukończyła 18-ty rok życia,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- jest przeszkolona odpowiednio do zakresu obowiązków z tematyki dotyczącej bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na stanowisku **Administracyjno – biurowym** można zatrudnić osobę która:

- ukończyła 18-ty rok życia,
- posiada wykształcenie kierunkowe, dobrą znajomość obsługi komputera,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- jest przeszkolona odpowiednio do zakresu obowiązków z tematyki dotyczącej bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na stanowisku **Nauczyciela i Nauczyciela – wychowawcy** można zatrudnić osobę która:

- ukończyła 18-ty rok życia,
- posiada wykształcenie kierunkowe oraz kurs pedagogiczny, jest empatyczny w stosunku do uczniów,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- jest przeszkolona odpowiednio do zakresu obowiązków z tematyki dotyczącej bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na stanowisku **Pomoc nauczyciela** można zatrudnić osobę która:

- ukończyła 18-ty rok życia,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- jest przeszkolona odpowiednio do zakresu obowiązków z tematyki dotyczącej bezpieczeństwa i higieny pracy,
- lubi pracę z dziećmi.

Na stanowisku **Informatyka** można zatrudnić osobę która:

- ukończyła 18-ty rok życia,
- posiada wykształcenie kierunkowe, dobrą znajomość obsługi komputera,
- posiada aktualne badania lekarskie,
- jest przeszkolona odpowiednio do zakresu obowiązków z tematyki dotyczącej bezpieczeństwa i higieny pracy.

IX. ORGANIZACJA PRACY

Na stanowisku pracy powinny się znajdować instrukcje dotyczące:

- instrukcja ogólna bhp,
- instrukcja p.poż,
- udzielania pierwszej pomocy,
- zasad postępowania w razie powstania nieprzewidzianych sytuacji powodujących poważne zagrożenia dla pracowników.

Instrukcje powinny określać:

- czynności do wykonania przed rozpoczęciem danej pracy,
- zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy,
- czynności do wykonania po zakończeniu pracy,
- zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia pracowników.

X. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISK PRACY

Wszyscy pracownicy wykonują swą pracę w pomieszczeniach zamkniętych, zlokalizowanych w Zespole Szkół Specjalnych przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze. Pomieszczenia pracy, wyposażone są w instalację centralnego ogrzewania, wentylacji grawitacyjnej, są oświetlone częściowo światłem dziennym oraz sztucznym. Woźna wykonuje dodatkowo część swoich obowiązków na zewnątrz obiektu ZSS teren wokół budynku.

Zakres obowiązków Woźnej/Sprzątaczkii (w aspekcie wszystkich ocenianych czynników):

- sprzątanie pomieszczeń biurowych,
- sprzątanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- sprzątanie szatni,
- sprzątanie korytarzy, sal lekcyjnych, budynku administracji,
- mycie okien,
- rozkodowanie alarmu,
- dbanie o ład i porządek wokół obiektu Szkoły,
- odśnieżanie placu wokół Szkoły (w okresie zimowo – jesiennym).

Zakres obowiązków pracownika Administracyjno – biurowego (w aspekcie wszystkich ocenianych czynników):

- wprowadzanie i przetwarzanie danych,
- księgowanie i archiwizowanie,
- obsługa komputera,
- obsługa drukarki,
- obsługa niszczarki,
- korzystanie z elektronicznych nośników informacji,
- współpraca z innymi pracownikami,
- utrzymanie ładu i porządku na stanowisku pracy.

Zakres obowiązków Nauczyciela i Nauczyciela-wychowawcy:

- realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych i dydaktycznych,
- współpraca z innymi pracownikami pedagogicznymi i niepedagogicznymi, specjalistami, personelem medycznym i rehabilitacyjnym,
- współpraca z woźną/sprzątaczką w zakresie utrzymania ładu, porządku i estetyki we wszystkich pomieszczeniach, w których przebywają dzieci,

- nauczyciel ma działać w zakresie przewidzianym statutem szkoły i regulaminem rady pedagogicznej,
- ma obowiązek przestrzegać tajemnicy służbowej.

Zakres obowiązków Pomocy nauczyciela:

- realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych i dydaktycznych,
- współpraca z innymi pracownikami pedagogicznymi, specjalistami, personelem medycznym i rehabilitacyjnym,
- współpraca z woźną/sprzątaczką w zakresie utrzymania ładu, porządku i estetyki we wszystkich pomieszczeniach, w których przebywają dzieci,
- ma obowiązek przestrzegać tajemnicy służbowej.

Zakres obowiązków Informatyka:

- wprowadzanie i przetwarzanie danych,
- obsługa komputera, drukarki, niszczarki,
- diagnozowanie i usuwanie usterek sprzętu komputerowego,
- re-instalacja systemu oraz konfiguracja sterowników
- korzystanie z elektronicznych nośników informacji,
- współpraca z innymi pracownikami,
- utrzymanie ładu i porządku na stanowisku pracy.

XI. CZYNNIKI NIEBEZPIECZNE, SZKODLIWE I UCIAŹLIWE NA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISKACH PRACY

Do najważniejszych zagrożeń zawodowych na danym stanowisku należą:

- wypadki,
- choroby zawodowe,
- awarie.

Poniżej omówiono podstawowe zagrożenia na poszczególnych stanowiskach pracy.

Czynniki niebezpieczne.

Do czynników niebezpiecznych należą:

- zagrożenia elementami ruchomymi i luźnymi,
- zagrożenia elementami ostrymi i wystającymi,
- zagrożenia związane z przemieszczaniem się ludzi,
- zagrożenia związane z właściwościami fizycznymi materiału,

- ciężar niedostosowany do możliwości pracownika i norm, ostre krawędzie, śliskie powierzchnie itp.;
- zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym,
- niesprawna instalacja elektryczna, brak pomiarów ochrony przeciwporażeniowej,
- posługiwanie się uszkodzonym sprzętem elektrycznym itp.;
- zagrożenie poparzeniem.

Czynniki szkodliwe i uciążliwe

Do czynników szkodliwych i uciążliwych należą:

czynniki fizyczne:

- hałas,
- pyły,
- mikroklimat.

czynniki chemiczne:

- substancje chemiczne do utrzymywania czystości.

czynniki biologiczne:

- choroby bakteryjne oraz wirusowe.

czynniki psychofizyczne:

- obciążenie psychofizyczne.

XII. OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO DLA POSZCZEGÓLNYCH STANOWISK PRACY

Ocena ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy w Zespole Szkół Specjalnych dokonywana jest w oparciu o Kartę oceny ryzyka zawodowego opracowaną w skali trójstopniowej metodą wg PN-N-18002:2000.

Wynik oceny ryzyka zawodowego uwzględnia stosowanie środków ograniczających zagrożenia.

Analizy dokonano uwzględniając uwagi poszczególnych pracowników.

Pracownik powinien być zapoznany z kartą oceny ryzyka zawodowego razem z kartą identyfikacji zagrożeń.

W kolejnych rozdziałach przedstawiono analizę poszczególnych stanowisk pracy pod kątem występujących na nich zagrożeniach.

XIII. SZACOWANIE RYZYKA ZAWODOWEGO

1. Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowisku woźna na podstawie listy wymagań ogólnych.

Stanowisko: woźna		Liczba osób zatrudnionych na tym stanowisku: 1	
Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie okresowe	12 miesięcy od rozpoczęcia pracy, a następne po upływie 3 lat	TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,2 m	TAK
	Podłoga	Równa, nieśliska, niepyląca	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK
	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ³ wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika.	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa		TAK

**2. Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowiskach administracyjno - biurowych
na podstawie listy wymagań ogólnych.**

Stanowisko: Stanowiska administracyjno – biurowe (dyrektor, wicedyrektor, księgowa, specjalista ds. kadr, referent, sekretarka)		Liczba osób zatrudnionych na tym stanowisku: 7	
Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie okresowe	12 miesięcy od rozpoczęcia pracy, a następne po upływie 5 lat	TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,2 m	TAK
	Podłoga	Równa, nieśliska, niepyłająca	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK
	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ³ wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika.	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa		TAK

3. Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowiskach nauczyciel, nauczyciel-wychowawca, pomoc nauczyciela na podstawie listy wymagań ogólnych.

Stanowisko: nauczyciel, nauczyciel-wychowawca, pomoc nauczyciela		Liczba osób zatrudnionych na tym stanowisku: 34	
Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie okresowe	12 miesięcy od rozpoczęcia pracy, a następne po upływie 5 lat	TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,2 m	TAK
	Podłoga	Równa, nieśliska, niepyłająca	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK
	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ³ wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika.	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa		TAK

**4. Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowisku bibliotekarza
na podstawie listy wymagań ogólnych.**

Stanowisko: bibliotekarza		Liczba osób zatrudnionych na tym stanowisku: 1	
Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie okresowe	12 miesięcy od rozpoczęcia pracy, a następne po upływie 5 lat	TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,2 m	TAK
	Podłoga	Równa, nieśliska, niepyląca	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK
	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ³ wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika.	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa		TAK

**5. Szacowanie ryzyka zawodowego na stanowisku informatyk
na podstawie listy wymagań ogólnych.**

Stanowisko: Informatyk		Liczba osób zatrudnionych na tym stanowisku: 1	
Wymagania ogólne			
Szkolenia z zakresu bhp	Instruktaż ogólny	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Instruktaż stanowiskowy	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Szkolenie okresowe	12 miesięcy od rozpoczęcia pracy, a następne po upływie 5 lat	TAK
Profilaktyczne badania lekarskie	Wstępne	Przed dopuszczeniem do pracy	TAK
	Okresowe	Wg zaleceń lekarza sprawującego opiekę	TAK
Pomieszczenie pracy	Wysokość	Minimum 2,2 m	TAK
	Podłoga	Równa, nieśliska, niepyląca	TAK
	Oświetlenie naturalne	Boczne	TAK
	Oświetlenie sztuczne	Wymagane natężenie oświetlenia	TAK
	Wentylacja	Naturalna	TAK
	Temperatura	Nie niższa niż 18° C	TAK
Stanowisko pracy	Kubatura	Minimum 13 m ³ wolnej objętości pomieszczenia nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Powierzchnia	Minimum 2 m ² wolnej powierzchni podłogi nie zajętej na 1 pracownika	TAK
	Szerokość przejść	Minimum 0,75 m dla 1 pracownika.	TAK
	Pomiary czynników szkodliwych	Przekroczenie NDS na stanowisku pracy	NIE
		Przekroczenie NDN na stanowisku pracy	NIE
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa		TAK

**XIV. KARTA OCENY
RYZYKA
ZAWODOWEGO -
WOŹNA**

KARTA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO				Data: 2024 rok	Numer Karty: 01/2024	
Stanowisko pracy: Woźna				Liczba narażonych 1	Sporządził:	
Dokumenty odniesienia:						
<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.). – PN-N-18002:2000 <i>Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i> – instrukcje zakładowe. 						
Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia wyniki pomiarów	Ciężkość szkód	Prawdopodobieństwo	Oszacowanie ryzyka	Działania profilaktyczne
1.	Poślizgnięcie się, upadek, utrata równowagi na powierzchni stanowiska pracy (powierzchnie sprzyjające upadkowi na tym samym poziomie).	Śliskie, mokre posadzki, a czasem też nierówne podłoże, pozostawione w przejściach przedmioty, uprzążane śmieci.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe (dopuszczalne)	Kontrola stanu posadzki. Ład i porządek w miejscu wykonywania pracy. Odpowiednie obuwie. Ograniczenie pośpiechu.
2.	Upadek na schodach.	Śliska nawierzchnia stopni schodów, brak uwagi, pośpiech.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Ograniczenie pośpiechu, odpowiednie obuwie. Wzmoczona uwaga podczas wchodzenia/schodzenia po schodach.
3.	Kontakt z ostrymi, szorstkimi krawędziami.	Pośpiech, brak ostrożności, nie używanie rękawic ochronnych. Prace z użyciem narzędzi ręcznych.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Zalecenie ostrożności w trakcie otwierania opakowań. Wzmoczona uwaga. Ograniczenie pośpiechu.

4.	Uderzenie o nieruchome, wystające elementy.	Elementy wejść, wyposażenia pomieszczeń – ograniczona przestrzeń w pomieszczeniach pracy i w przejściach.	Średnia	Prawdopodobne	Średnie (dopuszczalne)	Wzmożona uwaga. Właściwe rozmieszczenie elementów wyposażenia stanowisk pracy. Utrzymanie porządku.
5.	Przygniecenie przez niezabezpieczone elementy.	Zdejmowane przedmioty, nieporządek na stanowiskach pracy, nieuwaga podczas wykonywania czynności.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Zwrócenie uwagi na utrzymanie ładunku i porządku w szafach. Ograniczenie pośpiechu.
6.	Niebezpieczne napięcie w instalacji elektrycznej.	Używanie urządzeń zasilanych prądem elektrycznym, niesprawna instalacja elektryczna, w tym przewody zasilające wykorzystywane urządzenia.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Prawidłowy osprzęt elektryczny. Regularne kontrole i przeglądy instalacji i urządzeń elektrycznych. Zakaz naprawiania instalacji przez osoby nieupoważnione.
7.	Substancje chemiczne szkodliwe i drażniące.	Kontakt ze środkami chemicznymi.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Prawidłowa organizacja pracy. Ograniczenie pośpiechu.
8.	Mikroklimat.	Konieczność wykonywania niektórych czynności na zewnątrz budynku. Przeciągi.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe	Unikanie przeciągów.
9.	Wymuszona pozycja ciała.	Praca w ograniczonych przestrzeniach.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Przerwy w pracy, zmienność wykonywanych czynności.

10.	Pożar.	Zwarcie instalacji elektrycznej, materiały łatwopalne, podpalenie.	Duża	Mało prawdopodobne	Średnie	Dobry stan techniczny instalacji elektrycznej, szkolenia, wzmożona uwaga.
11.	Wirusy i bakterie.	Chore dzieci, współpracownicy.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Zażywanie witamin szczególnie w okresie jesienno – zimowym. Odpowiedni ubiór podczas wychodzenia z obiektu.
<p>Uwagi: <i>Brak lub niestosowanie zabezpieczeń powoduje podwyższenie kategorii ryzyka, tzn. zwiększa prawdopodobieństwo zaistnienia wypadku, choroby.</i></p>						Zatwierdził:

Uwagi:

Ryzyko zawodowe jest ściśle związane ze środowiskiem pracy. Szacując stopień szkód zagrożenia przyjmuje się możliwie największe skutki. Podczas szacowania skutków przyjęto, że pracownicy używają i stosują środki ochrony indywidualnej, brak powyższych może skutkować zwiększeniem kategorii ryzyka, np. z wartości małej do średniej. Należy więc bezwzględnie przestrzegać zasad BHP w tym zasad transportu wewnątrzzakładowego (zasady bezpiecznego dźwigania i przenoszenia).

Wnioski – stanowisko pracy woźnej.

Ocena ryzyka zawodowego w większości przypadków jest na poziomie małym. W związku z powyższym nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na analizowanym stanowisku pracy, należy jedynie prowadzić ciągłą kontrolę warunków pracy, aby nie dopuścić do zwiększenia ryzyka.

W 2 przypadkach ryzyko oszacowano na poziomie średnim (tj. pkt. 4 i 10), w związku z tym należy rozważyć możliwość poprawy bezpieczeństwa w tych kilku przypadkach np. poprzez zwiększenie uwagi podczas kontaktu z ostrymi narzędziami, lepszą organizację stanowiska pracy itp. (propozycję działań zmniejszających poziom ryzyka przedstawiono w tabeli powyżej).

**XV. KARTA OCENY
RYZYKA ZAWODOWEGO
– STANOWISKA
ADMINISTRACYJNO-
BIUROWE**

KARTA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO				Data: 2024 rok	Numer Karty: 02/2024	
Stanowisko pracy: Stanowiska administracyjno – biurowe (dyrektor, wicedyrektor, księgowa, specjalista ds. kadr, referent, sekretarka, itp.)				Liczba narażonych 7	Sporządził:	
Dokumenty odniesienia:						
<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465). – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.). – PN-N-18002:2000 <i>Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i>, – instrukcje zakładowe. 						
Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia wyniki pomiarów	Ciężkość szkód	Prawdopodobieństwo	Oszacowanie ryzyka	Działania profilaktyczne
1.	Upadek, potknięcie, poślizgnięcie na tej samej płaszczyźnie.	Śliska, zabrudzona powierzchnia. Nierówna powierzchnia. Pośpiech.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (dopuszczalne)	Kontrola stanu posadzki. Ład i porządek w miejscu wykonywania pracy. Odpowiednie obuwie. Ograniczenie pośpiechu.
2.	Upadek na niższy poziom (z wysokości do 1 m).	Układanie i zdejmowanie dokumentów na wyższych półkach z krzesła lub przypadkowych podstawek. Śliska nawierzchnia schodów. Nieodpowiednie obuwie. Brak uwagi. Pośpiech.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Wyposażenie pomieszczeń pracy w schodki. Zakaz wchodzenia na krzesła i inne przypadkowe podstawki, w celu zdjęcia jakiegoś przedmiotu z wyższej półki.
3.	Uderzenie spadającymi przedmiotami.	Segregatory, teczki z dokumentami umieszczone na wyższych półkach w szafach.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe (dopuszczalne)	Zwrócenie uwagi na utrzymanie ładu i porządku w szafach. Ograniczenie pośpiechu.

4.	Uderzenie o nieruchome przedmioty.	Wyposażenie pomieszczeń pracy – uderzenia o naroże mebli, kanty niedomkniętych szuflad. Znaczne zagęszczenie sprzętów.	Średnia	Prawdopodobne	Średnie (dopuszczalne)	WzmóŜona uwaga. Właściwe rozmieszczenie elementów wyposażenia stanowiska pracy. Utrzymanie porządku.
5.	Uderzenie przez ruchome elementy.	Skrzydło drzwi.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	WzmóŜona uwaga w czasie poruszania się po terenie zakładu. Ograniczenie pośpiechu.
6.	Kontakt z ostrymi, szorstkimi krawędziami.	Zszywacze, nożyczki elementy opakowań.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Zalecenie ostroŜności w trakcie otwierania opakowań np.: przesyłek. WzmóŜona uwaga. Ograniczenie pośpiechu.
7.	Stres.	ZłoŜone, terminowe zadania. Odpowiedzialność. Pośpiech. Ciągła koncentracja.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Prawidłowa organizacja pracy. Ograniczenie pośpiechu.
8.	Prąd elektryczny.	Instalacja i urządzenia zasilane energią elektryczną.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Prawidłowy osprzęt elektryczny. Regularne kontrole i przeglądy instalacji oraz urządzeń elektrycznych. Zakaz naprawiania instalacji przez osoby nieupowaŜnione.
9.	Gorące napoje.	Kontakt z gorącymi napojami w trakcie obsługi ekspresu do kawy, czajnika elektrycznego.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	WzmóŜona uwaga. Ograniczenie pośpiechu.
10.	PoŜar.	Zwarcie instalacji elektrycznej, materiały łatwopalne, podpalenie, awaria w kotłowni.	DuŜa	Mało prawdopodobne	Średnie	Dobry stan techniczny instalacji elektrycznej, szkolenia, wzmóŜona uwaga.
11.	Osłabienie wzroku.	Praca przy komputerze	Mała	Prawdopodobne	Małe	Zalecane używanie okularów ochronnych. Przerwy w pracy przy komputerze.

12.	Wirusy i bakterie.	Chore dzieci, współpracownicy.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Zażywanie witamin szczególnie w okresie jesiennie – zimowym. Odpowiedni ubiór podczas wychodzenia z obiektu.
Uwagi: <i>Brak lub niestosowanie zabezpieczeń powoduje podwyższenie kategorii ryzyka, tzn. zwiększa prawdopodobieństwo zaistnienia wypadku, choroby.</i>						Zatwierdził:

Uwagi:

Ryzyko zawodowe jest ściśle związane ze środowiskiem pracy. Szacując stopień szkód zagrożenia przyjmuje się możliwie największe skutki. Podczas szacowania skutków przyjęto, że pracownicy używają i stosują środki ochrony indywidualnej oraz odzież roboczą, brak powyższych może skutkować zwiększeniem kategorii ryzyka, np. z wartości małej do średniej. Należy więc bezwzględnie przestrzegać zasad BHP w tym zasad transportu wewnątrzzakładowego (zasady bezpiecznego dźwigania i przenoszenia).

Wnioski – stanowiska administracyjno - biurowe

Ocena ryzyka zawodowego w większości przypadków jest na poziomie małym.

W związku z powyższym nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na analizowanym stanowisku pracy, należy jedynie prowadzić ciągłą kontrolę warunków pracy, aby nie dopuścić do zwiększenia ryzyka.

W 2 przypadkach ryzyko oszacowano na poziomie średnim (tj. pkt. 4 i 10), w związku z tym należy rozważyć możliwość poprawy bezpieczeństwa w tych kilku przypadkach np. poprzez zwiększenie uwagi podczas kontaktu z ostrymi narzędziami, lepszą organizację stanowiska pracy itp. (propozycję działań zmniejszających poziom ryzyka przedstawiono w tabeli powyżej).

**XVI. KARTA OCENY
RYZYKA ZAWODOWEGO –
NAUCZYCIEL,
NAUCZYCIEL-
WYCHOWAWCA,
POMOC NAUCZYCIELA**

KARTA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO						Data: 2024 rok	Numer Karty: 03/2024
Stanowisko pracy: Nauczyciel, nauczyciel-wychowawca, pomoc nauczyciel.						Liczba narażonych 34	Sporządził:
Dokumenty odniesienia:							
<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465). – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.). – PN-N-18002:2000 <i>Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i>, – instrukcje zakładowe. 							
Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia wyniki pomiarów	Ciężkość szkód	Prawdopodobieństwo	Oszacowanie ryzyka	Działania profilaktyczne	
1.	Upadek, potknięcie, poślizgnięcie na tej samej płaszczyźnie.	Śliska, zabrudzona powierzchnia. Nierówna powierzchnia. Pośpiech.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (dopuszczalne)	Kontrola stanu posadzki. Ład i porządek w miejscu wykonywania pracy. Odpowiednie obuwie. Ograniczenie pośpiechu.	
2.	Upadek na niższy poziom (z wysokości do 1 m).	Układanie i zdejmowanie pomocy dydaktycznych na wyższych półkach z krzesła lub przypadkowych podstawek. Śliska nawierzchnia schodów. Nieodpowiednie obuwie. Brak uwagi. Pośpiech.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Wyposażenie pomieszczeń pracy w schodki. Zakaz wchodzenia na krzesła i inne przypadkowe podstawki, w celu zdjęcia jakiegoś przedmiotu z wyższej półki.	
3.	Uderzenie spadającymi przedmiotami.	Segregatory, teczki z dokumentami umieszczone na wyższych półkach w szafach.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe (dopuszczalne)	Zwrócenie uwagi na utrzymanie ładu i porządku w szafach. Ograniczenie pośpiechu.	

4.	Uderzenie o przedmioty. nieruchome.	Wyposażenie pomieszczeń pracy – uderzenia o naroże mebli, kanty niedomkniętych szuflad. Znaczące zagęszczenie sprzętów.	Średnia	Prawdopodobne	Średnie (dopuszczalne)	Wzmoczona uwaga. Właściwe rozmieszczenie elementów wyposażenia stanowiska pracy. Utrzymanie porządku.
5.	Uderzenie przez ruchome elementy.	Skrzydło drzwi.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Wzmoczona uwaga w czasie poruszania się po terenie zakładu. Ograniczenie pośpiechu.
6.	Kontakt z ostrymi, szorstkimi krawędziami.	Zszywacze, nożyczki elementy opakowań.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Zalecenie ostrożności w trakcie otwierania opakowań np.: przesyłek. Wzmoczona uwaga. Ograniczenie pośpiechu.
7.	Stres.	Złożone, terminowe zadania. Odpowiedzialność. Pośpiech. Ciągła koncentracja.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Prawidłowa organizacja pracy. Ograniczenie pośpiechu.
8.	Obciążenie psychiczne.	Praca pedagogiczna i wychowawcza. Kontakty z rodzicami.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Odpowiednie kursy i szkolenia.
9.	Przeciążenie narządu mowy.	Praca wychowawcza i pedagogiczna. Praca z dużą grupą osób.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Zmienność wykonywania pracy, przestrzeganie przerw i czasu pracy.
10.	Przeciążenie narządu wzroku.	Praca nad tekstem. Źle rozmieszczone lub dobrane oświetlenie.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Odpowiednio dobrane oświetlenie podczas czytania, stosowanie okularów w przypadku osłabienia wzroku.
11.	Hałas.	Uczniowie rozmawiający i biegający w trakcie przerw międzylekcyjnych.	Średnia	Prawdopodobne	Średnie (dopuszczalne)	Praca z dziećmi, prawidłowa praca dydaktyczno – wychowawcza.
12.	Prąd elektryczny.	Instalacja i urządzenia zasilane energią elektryczną	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Prawidłowy osprzęt elektryczny. Regularne kontrole i przeglądy instalacji i urządzeń elektrycznych. Zakaz naprawiania instalacji przez osoby nieupoważnione.

13.	Gorące napoje.	Kontakt z gorącymi napojami w trakcie obsługi ekspresu do kawy, czajnika elektrycznego.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Wzmożona uwaga. Ograniczenie pośpiechu.
14.	Pożar.	Zwarcie instalacji elektrycznej, materiały łatwopalne, podpalenie, awaria w kotłowni.	Duża	Mało prawdopodobne	Średnie	Dobry stan techniczny instalacji elektrycznej, szkolenia, wzmożona uwaga.
15.	Zmienny mikroklimat.	Wyjścia z dziećmi poza sale lekcyjne, szczególnie w okresie jesienno – zimowym.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Używanie odpowiedniego stroju do panujących warunków atmosferycznych (kurtka, parasol, odpowiednie obuwie)
16.	Uderzenie przez dziecko.	Agresywnie zachowujące się dzieci.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe	Kursy asertywności, odpowiednie podejście do dzieci.
17.	Wirusy i bakterie.	Chore dzieci, współpracownicy.	Mała	Prawdopodobne	Małe	Zażywanie witamin szczególnie w okresie jesienno – zimowym. Odpowiedni ubiór podczas wychodzenia z obiektu.
18.	Obciążenie fizyczne narządu mowy.	Brak umiejętności operowania głosem jako narzędziem pracy. Przeciążenie strun głosowych, wysuszenie błon śluzowych. Podrażnienie górnych dróg oddechowych kurzem i pyłem kredowym.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Choroba zawodowa: - przewlekłe choroby związane z nadmiernym wysiłkiem głosowym (guzki śpiewacze, niedowład strun głosowych, zmiany przerostowe) – choroby para zawodowe.
19.	Przeciążenie percepcyjne wzroku i słuchu.	Niewłaściwe oświetlenie pomieszczeń do nauki. Wzmożona koncentracja.	Średnia	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Pogorszenie ostrości widzenia lub słuchu. Rozdrażnienie psychiczne – ból głowy.
<p>Uwagi: Brak lub niestosowanie zabezpieczeń powoduje podwyższenie kategorii ryzyka, tzn. zwiększa prawdopodobieństwo zaistnienia wypadku, choroby.</p>						Zatwierdził:

Uwagi:

Ryzyko zawodowe jest ściśle związane ze środowiskiem pracy. Szacując stopień szkód zagrożenia przyjmuje się możliwie największe skutki. Podczas szacowania skutków, przyjęto, że pracownicy używają i stosują środki ochrony indywidualnej oraz odzież roboczą, brak powyższych może skutkować zwiększeniem kategorii ryzyka, np. z wartości małej do średniej. Należy więc bezwzględnie przestrzegać zasad BHP w tym zasad transportu wewnątrzzakładowego (zasady bezpiecznego dźwigania i przenoszenia).

Wnioski – nauczyciel, nauczyciel-wychowawca, pomoc nauczyciela.

Ocena ryzyka zawodowego w większości przypadków jest na poziomie małym. W związku z powyższym nie ma konieczności wprowadzania dodatkowych rozwiązań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na analizowanym stanowisku pracy, należy jedynie prowadzić ciągłą kontrolę warunków pracy, aby nie dopuścić do zwiększenia ryzyka.

W 3 przypadkach ryzyko oszacowano na poziomie średnim (tj. pkt. 4, 11 i 14), w związku z tym należy rozważyć możliwość poprawy bezpieczeństwa w tych kilku przypadkach np. poprzez zwiększenie uwagi podczas kontaktu z ostrymi narzędziami, lepszą organizację stanowiska pracy itp. (propozycję działań zmniejszających poziom ryzyka przedstawiono w tabeli powyżej).

**XVII. KARTA OCENY
RYZYKA ZAWODOWEGO –
INFORMATYK**

KARTA OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO				Data: 2024 rok	Numer Karty: 04/2024	
Stanowisko pracy: Informatyk				Liczba narażonych 1	Sporządził:	
Dokumenty odniesienia:						
<ul style="list-style-type: none"> – Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1465). – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 z późn. zm.). – PN-N-18002:2000 <i>Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego</i>, – instrukcje zakładowe. 						
Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia wyniki pomiarów	Ciężkość szkód	Prawdopodobieństwo	Oszacowanie ryzyka	Skutki zdarzenia
1.	Kontakt pracownika z elementami będącymi lub mogącymi znaleźć się pod napięciem.	Niewłaściwa izolacja i połączenie przewodów. Brak ochrony przed dotykiem bezpośrednim i pośrednim. Nieprawidłowe wyłączniki.	Średnie	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Poparzenie, migotanie komór serca, śmierć.
2.	Kontakt pracownika z ostrymi elementami.	Nieuwaga, nieostrożność.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Zadrapanie, skaleczenie.
3.	Upadek w wyniku potknięcia, poślizgnięcia w miejscu wykonywania pracy.	Zła organizacja pracy. Nieporządek panujący na stanowisku pracy. Pośpiech.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Skaleczenia, zadrapania, stłuczenia, złamania lub zwichnięcia kończyn.
4.	Obsługa komputera.	Pola elektryczne i magnetyczne występujące w przestrzeni wokół monitora.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	
5.	Wymuszona pozycja ciała.	Długie siedzenie bez możliwości zmiany pozycji.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Urazy kręgosłupa.
6.	Stres psychospołeczny.	Narzucone tempo pracy.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Oslabienie psychiczne przemęczenie fizyczne. konflikty, złe samopoczucie pracownika

7.	Długoletnia praca połączona z obsługą komputera.	Za wysokie biurko. Nieprawidłowa pozycja (garbienie się) na skutek złej widoczności szczegółów na ekranie. Nieprawidłowo wyregulowane siedzisko.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Bóle szyi karku i barków.
8.	Długoletnia praca połączona z obsługą komputera.	Nieodpowiednio wyprofilowane krawędzie siedziska.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Cierpięcie nóg.
9.	Długoletnia praca połączona z obsługą komputera.	Klawiatura za blisko użytkownika. Brak podparcia nadgarstka. Klawiatura za wysoko, – podłokietniki o nieodpowiednim kształcie.	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Bóle nadgarstka i przedramion.
10.	Długoletnia praca połączona z obsługą komputera.	Zbyt mały kontrast na monitorze. Monitor na tle okna. Ładunki elektrostatyczne powodujące szybkie osadzanie się kurzu. Zbyt jaskrawe kolory obrazu (znak-tło) na ekranie monitora.	Mała	prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Bóle oczu, łzawienie.
11.	Długoletnia praca połączona z obsługą komputera.	Przemęczenie wzroku.	Mała	prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Bóle głowy.
12.	Długoletnia praca połączona z obsługą komputera.	Wpływ ładunków elektrostatycznych gromadzących się na monitorze. Zbyt mała wilgotność w pomieszczeniu	Mała	Mało prawdopodobne	Małe (pomijalne)	Podrażnienie błony śluzowej, zmiany skórne, alergie.

Uwagi:

Ryzyko zawodowe jest ściśle związane ze środowiskiem pracy. Szacując stopień szkód zagrożenia przyjmuje się możliwie największe skutki. Podczas szacowania skutków, przyjęto, że pracownicy używają i stosują środki ochrony indywidualnej oraz odzież roboczą, brak powyższych może skutkować zwiększeniem kategorii ryzyka, np. z wartości małej do średniej. Należy więc bezwzględnie przestrzegać zasad BHP w tym zasad transportu wewnątrzzakładowego (zasady bezpiecznego dźwigania i przenoszenia).

XVIII. KARTA INFORMACJI O ZAGROŻENIACH NA STANOWISKU

BIBLIOTEKARZA – zatrudniona 1 osoba, Numer Karty: 05/2024

Zagrożenie	Źródło zagrożenia (przyczyna)	Możliwe skutki zagrożenia	Środki ochrony przed zagrożeniami
Upadek na tym samym poziomie (potknięcie się, poślizgnięcie itp.)	Nierówne, śliskie podłogi.	Potłuczenia, zwichnięcia, złamania, wstrząśnienie mózgu.	Utrzymanie porządku, nieśliskie podłogi, odpowiednie obuwie.
Upadek na niższy poziom (upadek z wysokości).	Praca z wykorzystaniem drabin.	Złamania wstrząśnienie mózgu, śmierć.	Drabiny w dobrym stanie technicznym, przestrzeganie instrukcji, równe podłogi.
Uderzenie przygnięcie.	Uderzenie przez drabiny, spadające książki.	Potłuczenia, złamania, zmiążdżenia palców, dłoni i nóg.	Dobry stan techniczny urządzeń, równe podłogi, przestrzeganie instrukcji, wzmożona uwaga.
Uderzenie pracownika o nieruchome czynniki materialne.	Wyposażenie biblioteki, ograniczona przestrzeń.	Potłuczenia, guzy, siniaki.	Ustawianie regałów zgodnie z przepisami.
Pożar.	Duże ilości papieru, zwarcie w instalacji elektrycznej.	Poparzenie termiczne, śmierć.	Przestrzeganie przepisów oraz sprawne urządzenie ppoż.
Porażenie prądem elektrycznym do 1 kV.	Urządzenia zasilane prądem elektrycznym.	Porażenie, śmierć.	Przestrzeganie przepisów, ochrona przeciwporażeniowa, pomiar instalacji.
Skaleczenia.	Zszywki i spinacze pozostawiane w książkach, kartach.	Drobne skaleczenie.	Wzmożona uwaga.
Przeciążenie układu ruchu.	Wyjmowanie, wkładanie na miejsce i przenoszenie książek, wchodzenie na drabiny.	Choroby układu ruchu, bóle kręgosłupa, barków i nadgarstków.	Przestrzeganie przepisów i norm, urządzenia wspomagające transport, szkolenia, ograniczenie ekspozycji.
Mikroorganizmy oraz wytwarzane przez nie produkty.	Kurz, bakterie grzyby pozostające w papierowej dokumentacji.	Alergia, podrażnienie i choroby górnych dróg oddechowych, choroby skóry.	Środki ochrony indywidualnej, klimatyzacja (wentylacja mechaniczna, nawiewno – wywiewna).
Zapylenie.	Pył, kurz z książek.	Podrażnienie górnych dróg oddechowych, choroby układu oddechowego.	Środki ochrony indywidualnej, klimatyzacja (wentylacja mechaniczna, nawiewno – wywiewna), odkurzanie.
Regały.	Uderzenie, uszkodzenie, skaleczenie.	Możliwość przywrócenia regału, przygnięcie pracownika. Upadek składowanego materiału, przygnięcie, uderzenie.	Ciężar składowanego materiału dostosowany do wytrzymałości regału oznaczonym w widocznym miejscu. Regał zabezpieczony przed przewróceniem Stabilne układanie przedmiotów, z uwzględnieniem położenia ich środka ciężkości, zapobiegająca ich wywróceniu lub spadnięciu.

XIX. OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO
DLA WSZYSTKICH STANOWISK PRACY
W ZWIĄZKU Z ZAGROŻENIEM COVID 19

W dniu 11.03.2020 r. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ogłosiła pandemię choroby zakaźnej **COVID-19**, co oznacza, że koronawirus **SARS-CoV-2** rozprzestrzeniła się na całym świecie.

W dniu 12.03.2020 r. w Polsce wprowadzono **stan zagrożenia epidemicznego** zgodnie z Ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, następnie 20.03.2020 r. ogłoszono stan epidemii. SARS-CoV-2 należy do grupy betakoronawirusów i jest bardzo zbliżony do SARS-CoV odpowiedzialnego za epidemię ostrego zapalenia płuc, która pojawiła się w listopadzie 2002 r. Koronawirus SARS-CoV-2 należy do tego samego typu wirusów co SARS i MERS. SARS-CoV-2 odpowiedzialny jest za wywoływanie choroby COVID-19.

Objawy, jakie towarzyszą **COVID-19** to przede wszystkim:

- suchy kaszel,
- gorączka,
- zmęczenia,
- brak apetytu,
- objawy neurologiczne (ból i zawroty głowy),
- trudności z oddychaniem,
- u niektórych chorych brak smaku i węchu.

Przebieg zakażeń **COVID-19** jest zróżnicowany od bezobjawowego przez łagodną chorobę układu oddechowego (podobną do przeziębienia) po ciężkie zapalenie płuc z zespołem ostrej niewydolności oddechowej i/lub niewydolnością wielonarządową.

W ok. 80% przypadków choroba przebiega łagodnie. Ciężki przebieg choroby obserwuje się u 1 na 6 osób. Prawdopodobnie jest możliwe zarażenie się od osób, które są zarażone, ale u których nie pojawiły się objawy.

Okres inkubacji, czyli okres między ekspozycją organizmu na wirusa a początkiem objawów może wynosić 2 -14 dni zgodnie z wytycznymi WHO.

Żywotność koronawirusa zależy od kilku czynników: temperatury, wilgotności, obecności substancji w których może przetrwać, a nawet promieniowania UV. W temperaturze 4°C (czyli np. w lodówce) wirus może przeżyć około 4 tygodni (niższe temperatury pomagają w utwardzeniu ochronnej powłoki, która otacza cząsteczki wirusa, a to z kolei pozwala mu przetrwać wystarczająco długo). W temperaturze 12°C wirus może przeżyć 10 dni, w temperaturze pokojowej, czyli około 20-22°C wirus może przeżyć 2 dni (dłużej jeśli są sprzyjające warunki, czyli jest sporo materiału biologicznego, w którym ten wirus ma szansę dłużej egzystować), w temperaturze około 30°C wirus będzie żył dużo krócej, np. jeden dzień.

Nazwa zagrożenia do aktualizacji oceny: **Pandemia wirusa SARS-COV-2, wywołującego chorobę COVID-19.**

Źródła zagrożenia:

- przenoszenie się koronawirusa z jednej osoby na drugą podczas kaszlu i kichania,
- dotykanie tych samych powierzchni,
- kontakt lub możliwość kontaktu z osobami zakażonymi przez przebywanie w tym samym pomieszczeniu,
- praca na stanowisku pracy bez zachowania zalecanych odległości,
- nie stosowanie ochron indywidualnych,
- brak wzmożonej higieny.

Możliwe skutki zagrożenia:

- kaszel,
- wysoka gorączka,
- duszności,
- trudności z oddychaniem,
- niewydolność oddechowa,
- bóle mięśni, stawów,
- utrata apetytu, węchu,
- smaku,
- wymioty,
- bóle brzucha,
- lęk,
- stres,
- frustracja,
- ciężki rozstrój organizmu,
- śmierć.

**W ZWIĄZKU Z ZAGROŻENIEM KORONAWIRUSEM SARS – CoV – 2, WPROWADZA SIĘ DLA
WSZYSTKICH STANOWISK PRACY NASTĘPUJĄCE ZAGROŻENIA:**

Lp.	Zagrożenie	Źródło zagrożenia Wyniki pomiarów	Ciężkość szkód	Prawdopodobieństwo	Oszacowanie ryzyka	Działania profilaktyczne
1.	Wirus SARS – CoV – 2.	Cały budynek, uczniowie, współpracownicy.	Średnia	Prawdopodobne	Średnie	<p>Dezynfekcja powierzchni, toalet, klamek, urządzeń w pomieszczeniach socjalnych oraz innych często dotykanych powierzchni.</p> <p>Ograniczanie kontaktów z innymi pracownikami, uczniami, rodzicami, petentami itp., praca zdalna, zmianowość, rotacja pracowników, zachowanie bezpiecznej odległości od rozmówcy, obowiązek stosowania maseczki podczas poruszania się w przestrzeniach wspólnych oraz przyłbicy podczas prowadzenia zajęć.</p> <p>Stosowanie innych środków ochrony indywidualnej np. rękawiczek jednorazowych, mycie i dezynfekcja rąk (podczas każdej przerwy).</p> <p>Niezwłoczne informowanie przełożonych o objawach zakażenia wirusem SARS – CoV – 2.</p>
2.	Stres, depresja, lęk, obawa przed zarażeniem.	Wirus SARS – CoV – 2	Średnia	Prawdopodobne	Średnie	<p>Ograniczanie kontaktów z innymi pracownikami, uczniami, rodzicami, petentami itp., praca zdalna. zachowanie bezpiecznej odległości od rozmówcy, obowiązek stosowania maseczki podczas poruszania się w przestrzeniach wspólnych oraz przyłbicy podczas prowadzenia zajęć.</p> <p>Stosowanie innych środków ochrony indywidualnej np. rękawiczek jednorazowych, mycie i dezynfekcja rąk (podczas każdej przerwy). Przestrzegania obowiązujących procedur instrukcji.</p>

XX. Wykaz środków czystości używanych do dezynfekcji

1. Alkohol etylowy 70% skażony chlorheksydyną
2. LUDWIK PLUS - antybakteryjny płyn do mycia naczyń
3. Merida Desinfectin
4. Ajax Professional
5. Domestos Professional (Pine Fresh, Citrus Fresh, Red Power)
6. BREF Power Disinfection w dwóch wersjach zapachowych: podstawowej (bez wyróżnika w nazwie) i Eucalyptus)
7. Cif Professional 2in1 Cleaner Disinfectant
8. Chemisept Med.
9. MERIDA Hand Desinfectin
10. AHD 1000 Gel
11. Luksja żel do rąk antybakteryjny (dostępne wersje zapachowe: Aloes i Drzewo Herbaciane).

Ocena wykonana przez:

1. /-/ Referent

mgr Paulina Potocka

2. /-/ Starszy Inspektor BHP

Andrzej Jedynak

Podpis pracodawcy:

**/-/ Dyrektor Zespołu Szkół Specjalnych
przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji**

w Czarnieckiej Górze

mgr Iwona Swat